

Міжнародний конгрес Європейського респіраторного товариства (2024): участь української делегації

С.Г. Опімах

ДУ «Національний науковий центр фізіатрії, пульмонології та алергології ім. Ф.Г. Яновського НАМН України», м. Київ, Україна

Конфлікт інтересів: відсутній

РЕЗЮМЕ. Із 7 по 11 вересня 2024 року в м. Відні (Австрія) відбувся конгрес Європейського респіраторного товариства, який утретє було проведено в гібридному форматі. Ця подія залучає учасників із понад 160 країн з усіх континентів і передбачає проведення наукового форуму з широкою програмою. Щороку в конгресі бере участь українська делегація та висвітлює результати роботи вітчизняних науковців і лікарів. У 2024 році від України на конгрес було відібрано 48 тез доповідей. Структура їхньої тематики відображала актуальні проблеми вітчизняної охорони здоров'я. Найбільше робіт (16) було присвячено хронічному обструктивному захворюванню легень і бронхіальній астмі – найпоширенішим серед хронічної патології органів дихання станам. Наступним блоком питань української делегації став туберкульоз (9 доповідей), адже з 1995 року в Україні зареєстрована та триває епідемія цієї недуги. Третя важлива група досліджень (8 презентацій) стосувалася глобальної проблеми сьогодення – наслідків пандемії COVID-19. Дві усні доповіді українських дослідників щодо штучного інтелекту та цифрових технологій торкалися головної теми конгресу: «Люди та машини: як знайти правильний баланс».

КЛЮЧОВІ СЛОВА: конгрес Європейського респіраторного товариства, астма, хронічне обструктивне захворювання легень, COVID-19.

European Respiratory Society International Congress 2024: attendance of the Ukrainian delegation

S.G. Opimakh

SI "National scientific center of phthisiatry, pulmonology and allergology named after F.G. Yanovsky of the NAMS of Ukraine", Kyiv, Ukraine

Conflict of interest: none

ABSTRACT. From September 7 to 14, 2024, the Congress of the European Respiratory Society was held in Vienna (Austria) and for the third time it was organized in hybrid format. This event attracts participants from more than 160 countries from all continents and provides a scientific forum with a broad multidisciplinary program. Every year, the Ukrainian delegation takes part in the congress, where it highlights the results of the investigations of Ukrainian scientists and doctors. In 2024, 48 abstracts of reviews from Ukraine were selected for the congress. The structure of their topics reflected the current problems of national health care. The largest number of works (16) were devoted to chronic obstructive pulmonary disease and bronchial asthma, the most common conditions among chronic pathologies of the respiratory system. The next important topic of the Ukrainian delegation was tuberculosis (9 reports), as an epidemic of this disease has been registered in Ukraine since 1995 and continue now. The third important group of questions (8 presentations) related to today's global problem – the consequences of the COVID-19 pandemic. Two oral presentations of the Ukrainian researchers on the topic of artificial intelligence and digital technologies were associated to the main theme of the congress "Humans and machines: getting the balance right".

КЛЮЧОВІ СЛОВА: European Respiratory Society International Congress, asthma, chronic obstructive pulmonary disease, COVID-19.

Міжнародний конгрес Європейського респіраторного товариства (European Respiratory Society, ERS) цього року відбувся у Відні, Австрія, з 7 по 11 вересня. У 2024 році його втретє було проведено в гібридному форматі (онлайн та очно). Щорічний конгрес є нагодою для зустрічі світових респіраторних експертів, щоби представити й обговорити останні наукові розробки та клінічний прогрес у галузі респіраторної медицини. Шанована у світі репутація ERS здобута завдяки видатній науковій програмі конгресу, який є найбільшою респіраторною зустріччю у світі [1]. Ця подія залучає учасників із понад 160 країн з усіх континентів і передбачає проведення наукового форуму з широкою програмою, а також являє собою освітній майданчик, практикум, виставку технологічних і фармацевтичних досягнень і громадський захід. Щорічно українська делегація бере участь у конгресі, де висвітлює результати роботи вітчизняних науковців і лікарів [2].

Конгрес ERS щороку має головну тему, оскільки це дає можливість висвітлити важливий предмет чи пріоритетну сферу в межах програми, поряд із повним спектром питань, які традиційно завжди висвітлюються. Цьогоріч тема конгресу ERS «Люди та машини: як знайти правильний баланс» зосереджена на галузі штучного інтелекту (ШІ), яка швидко розвивається в респіраторній медицині та науці. Обговорювалися етичні проблеми використання ШІ в прийнятті клінічних рішень, інтеграція цифрових технологій, включаючи мобільні застосунки, соціальних роботів і системи телемоніторингу, в практику охорони здоров'я загалом і при лікуванні патологій органів дихання зокрема, а також потенційні наслідки цих інструментів для добробуту пацієнтів. Розвиток цифрових технологій змінює спосіб надання медичної допомоги, а пандемія COVID-19 змусила значно прискорити ці зміни. Онлайн-платформи, відеодзвінки, пристрої для діагностики та застосунки стають звичними інструментами для догляду за пацієнтами. Використання цифрових технологій в охороні здоров'я має багато переваг, як-от зменшення потреби в подорожах, покращення доступу до професіоналів, інфекційний контроль. Цікавими є аспекти поточної та майбутньої ролі людей у медичній допомозі за підтримки ШІ, впливу машин на взаємини між пацієнтами й лікарями та те, як нові технології змінять системи, шляхи й організацію охорони здоров'я [3].

У 2024 році від України на конгрес було відібрано 48 робіт, дві з них – у формі усних доповідей і 46 постерних презентацій. Структура їхньої тематики відображала актуальні проблеми вітчизняної охорони здоров'я. Найбільше

робіт (16) було присвячено хронічному обструктивному захворюванню легень (ХОЗЛ) і бронхіальній астмі (БА) – найпоширенішим серед хронічної патології органів дихання станам [4]. На цю тему були представлені дослідження щодо впливу стресу під час війни на перебіг астми в дітей і дорослих, чинників інвалідизації хворих на БА та ХОЗЛ, поєднаного перебігу ХОЗЛ і серцево-судинної патології тощо [5].

Наступним блоком питань нашої делегації став туберкульоз (9 доповідей), адже захворюваність на туберкульоз в Україні на 32 % більше за середньоєвропейську, а з 1995 року в Україні зареєстрована епідемія цієї недуги, яка триває дотепер [6]. В Україні вивчаються ефективність режиму ВРАL при лікуванні лікарсько-стійкого туберкульозу, питання лікування мультирезистентного туберкульозу, особливості психологічного стану хворих на туберкульоз, поширеність полінейропатії в пацієнтів з туберкульозом і супутнім цукровим діабетом [5].

Третя важлива група питань (8 презентацій) стосувалася глобальної проблеми наслідків пандемії коронавірусної хвороби (COVID-19). Тут доповідалися результати досліджень біомаркерів, порушення дифузійної здатності легень, ендотеліальної дисфункції, потреби в тривалій антикоагулянтній терапії, можливості рентгенологічного скринінгу ускладнень COVID-19 [5].

Три роботи висвітлювали проблеми куріння, а саме відмови від куріння тютюну, пасивного куріння та поширеності куріння серед молоді. По одній доповіді було на теми алергічного риніту, професійної патології органів дихання, саркоїдозу, пневмонії, легеневої гіпертензії, організації

скринінгових програм для населення за допомогою мобільних рентгенографів, ідіопатичного легеневого фіброзу, затяжного бактеріального бронхіту в дітей, а також інфекції, спричиненої вірусом грипу, та досвіду перекриття легеневої артерії як рідкісної причини задишки невідомого походження [5].

Дві усні доповіді українських дослідників щодо ШІ та цифрових технологій стосувалися головної теми конгресу «Люди та машини: як знайти правильний баланс». Дослідники з Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, Віталій Побережець і Марія Цибень, представили усні доповіді «Застосування ChatGPT для прийняття клінічних рішень у пацієнтів із позалікарняною пневмонією» й «Аналіз публікацій про бронхіальну астму в Instagram та їх відповідність GINA» [5].

Вивченню ефективності інноваційних вітчизняних препаратів було присвячено три роботи. У роботі «Ефективність цитопротектора ектоїну в лікуванні хворих на гострий бронхіт» було продемонстровано переваги застосування ектоїну. Ектоїн – натуральна молекула з протизапальними та мембраностабілізуючими властивостями, що захищає клітини, запобігає висиханню

слизових оболонок, розріджує в'язкий слиз, полегшуючи його відкашлювання. Інше дослідження вивчало «Ефективність елімінаційного й іригаційного застосування гіперосмолярного розчину ксилітолу в терапії хворих на алергічний риніт». Ксилітол стабілізує білкові структури клітин. Завдяки осмолітичним властивостям регулює сольовий обмін на поверхні слизової оболонки носа та носоглотки. У високій концентрації ускладнює адгезію мікроорганізмів до клітин слизової оболонки, перешкоджає утворенню біоплівки, чинить протимікробний вплив на деякі види патогенів. Доповідь «Порівняння ефективності інгаляції ацетилцистеїну та 3 % гіпертонічного розчину у хворих на ХОЗЛ» стосувалася складного питання ведення хворих з порушенням виведення бронхіального секрету, для котрих пропонуються інгаляційні муколітичні засоби для введення за допомогою небулайзера [5].

Отже, українська делегація взяла плідну участь у конгресі ERS із різноманітними презентаціями. Основними напрямками наукових розробок з респіраторної медицини в Україні є питання бронхообструктивних захворювань легень, туберкульозу та COVID-19.

Література

1. ERS Congress 2024. Available at: <https://europeanlung.org/en/get-involved/events/ers-congress-2024>.
2. Гуменюк Г.Л., Опімах С.Г. Міжнародний конгрес Європейського Респіраторного Товариства 2023: презентація українських здобутків. *Астма та алергія*. 2024; 1: 9-16. DOI: 10.31655/2307-3373-2024-1-9-16.
3. Humans and machines: getting the balance right. Available at: <https://www.ersnet.org/congress-and-events/congress/programme/ers-congress-programme-highlights-and-features/congress-theme-humans-and-machines>.
4. Siddiqui M., Khan F., Saeed S. Task-shifting in asthma and chronic obstructive pulmonary disease management: a review of the obstructive lung disease program. *Pak. J. Med. Sci.* 2024; 40 (2ICON Suppl): S42-S46. DOI: 10.12669/pjms.40.2(ICON).8945.
5. Programme. ERS Congress 2024. Available at: <https://live.ersnet.org/programme?grade=1&filterbox=false&legendbox=false&timezone=true&day=2024-09-07&viewType=calendar&viewSize=L&view=horizontal>.
6. Фешченко Ю.І. Сучасні тенденції вивчення проблем туберкульозу. *Укр. пульмонолог. журнал*. 2019; 1: 8-24. DOI: 10.312.15/2306-4927-2019-103-1-8-24.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ / INFORMATION ABOUT AUTHORS

Опімах Світлана Генріхівна

Старший науковий співробітник відділення діагностики, терапії і клінічної фармакології захворювань легень ДУ «Національний науковий центр фтизіатрії, пульмонології та алергології ім. Ф.Г. Яновського НАМН України».

Канд. мед. наук.

10, вул. М. Амосова, м. Київ, 03038, Україна.

ORCID iD: orcid.org/0000-0002-4631-2048

References

1. ERS Congress 2024. Available at: <https://europeanlung.org/en/get-involved/events/ers-congress-2024>.
2. Gumeniuk G.L., Opimakh S.G. Annual Congress of the European Respiratory Society 2023: presentation of Ukrainian achievements. *Asthma and allergy*. 2024; 1: 9-16. DOI: 10.31655/2307-3373-2024-1-9-16.
3. Humans and machines: getting the balance right. Available at: <https://www.ersnet.org/congress-and-events/congress/programme/ers-congress-programme-highlights-and-features/congress-theme-humans-and-machines>.
4. Siddiqui M., Khan F., Saeed S. Task-shifting in asthma and chronic obstructive pulmonary disease management: a review of the obstructive lung disease program. *Pak. J. Med. Sci.* 2024; 40 (2ICON Suppl): S42-S46. DOI: 10.12669/pjms.40.2(ICON).8945.
5. Programme. ERS Congress 2024. Available at: <https://live.ersnet.org/programme?grade=1&filterbox=false&legendbox=false&timezone=true&day=2024-09-07&viewType=calendar&viewSize=L&view=horizontal>.
6. Feshchenko Yu.I. Up-to-date tendencies in tuberculosis research. *Ukr. Pulmonol. J.* 2019; 1: 8-24. DOI: 10.312.15/2306-4927-2019-103-1-8-24.

Opimakh Svitlana Genrikhivna

Senior Researcher at the Department of Diagnostics, Therapy and Clinical Pharmacology of Lung Diseases, SI "National Scientific Center of Phthisiatry, Pulmonology and Allergology named after F.G. Yanovsky of the NAMS of Ukraine".

PhD.

10, M. Amosova st., Kyiv, 03038, Ukraine.

ORCID iD: orcid.org/0000-0002-4631-2048

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ / CORRESPONDENCE TO

Опімах Світлана Генріхівна

10, вул. М. Амосова, м. Київ, 03038, Україна.

E-mail: opimakh@ifp.kiev.ua

DOI: 10.32902/2663-0338-2024-3-52-54